

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dva kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravištvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Zveza slov. mladeničev

ima dne 22. t. m. svoj občni zbor v Celju pri „Belem volu“. Ob 9. uri zjutraj pri Sv. Jožefu pridiga in sv. maša; ob 11. občni zbor pri „Belem volu“. Mladeniči. udeležite se tega shoda mnogoštevilno osebno in po odposancih! Isti dan ima tudi S. K. S. Z. svoj občni zbor.

Dr. Ivan Dečko.

V torek, dne 4. novembra po noči je v Feldhofu pri Gradcu umrl g. dr. Ivan Dečko, bivši odvetnik v Celju in deželni poslanec. Rodil se je v narodnem trgu Središču, dne 9. avg. 1859. Gimnazijske študije je dovršil v Mariboru, pravosodne v Gradcu. Odvetniško prakso je začel v Mariboru in dovršil v Celju. Leta 1891. je v Celju odprl samostojno pisarno. Dr. Dečko je kot izredno delaven človek sodeloval povsod pri delu za narod, zavzemal vodilno mesto pri marsikaterem podjetju. Njegovo pero je priborilo slovenski stvari lepe vspehe. Kot odvetnik se je odlikoval zlasti s pritožbami v političnih zadevah. Občne in okrajne zastopi so po njegovi zaslugi prehajali v slovenske roke. Še kot odvetniški kandidat je bil leta 1890. v kmečkih občinah Ljutomer, Ormož, Gornja Radgona izvoljen v deželni zbor, kjer je vložil prvo slovensko interpelacijo. L. 1896. in l. 1902. je bil izvoljen v deželni zbor v celjski okolici ter je bil poslanec dolanskega leta; njegov naslednik je Alojzij Terglav. Ta plemeniti mož, čigar ime je neizbrisno zapisano v politični zgodovini štajerskih Slovencev, je zbolel leta 1905. in se 5. februarja preselil v Gradec, kjer ga je prehitro poljubil angel smrti. Mrliča so prepeljali v Celje. Slava mu!

Zlatomašnik papež Pij X.

(Dalje.)

V. Patrijarh beneški.

Staroslavni patrijarhat v Ogleji, ki je nekdam imel pod seboj tudi slovenske škofije, razven naše lavantinske in krške, je bil l. 1451. premeščen v Benetke. Prvi patrijarh v Benetkah je bil veliki svetnik, Lavrencij Justinijan, ki se je pač gotovo tudi sam v nebesih radoval naslednika, kakor je bil Jožef Sarto. Ta je bil od Leona XIII. imenovan kardinalom rimske cerkve in čez tri dni, 15. julija 1893, za patrijarha beneškega. Italijanska vlada je sicer hotela delati težave, ker si je lastila pravico, patrijarha imenovati, toda Leon XIII. in kardinal Sarto sta znala s toliko modrostjo vso zadevo urediti, da je slednji čez dobro leto mogel že nastopiti svojo novo službo.

Njegov sprejem v Benetkah je bil tako sijajen, da ga očividci ne morejo pozabiti, vključ temu, da se ga niste udeležili vlada in mestna oblast, ki so jo imeli prostozidarji in židovski socialni demokrati v svojih rokah.

Udeležila se ga je pa za to druga oseba, ki je novemu patrijarhu bogato nadomestila žalitve in preziranja nasprotnikov cerkve — njegova mati. Ko se je bila pripeljala v Benetke, je menila, da se pač med to imenitno in najvišjo gospodo ne sme pokazati v svoji kmečki priprostosti, ter si je dala na glavo klobuk, kakor mestne ženske. Kardinal-patrijarh je hitro umel misel matere, pa je rekel: „Mamica, s tem klobukom pa le kar proč; prosim Vas, vzemite zopet svoj robec, tako ste mi stokrat ljubša!“ In v tako priprosti noši je patrijarh svojo mater predstavil tudi sv. očetu Leonu XIII., ki je starki čestital k visokemu odlikovanju sinovemu. Bilo je pa to tudi zadnje veselje blage matere, kajti še 2. febr. 1894 se je preselila v večnost. Hvaležni sin je dal za njeno dušo opravljati sv. maše, razdelil obilo miloščine, na pokopališču v Rijeze pa je dal postaviti lep priprost nagrobni spomenik z napisom: „Marjeta Sanson, vzor modre žene, preizvrstna mati, je, zgubivši dne 4. maja 1852. svojega ljubljenega moža Janeza Krstnika Sarto, v žalosti in veselju vdana, pa pogumnega duha, krščansko vzgojila svojih devet otrok ter je dne 2. februarja 1894. v 81. letu svoje dobe s smrtjo pravičnih venčala življenje, polno dela in trpljenja. Ljubim starišem prosi Jožef kardinal Sarto s svojim bratom in sestrami večnega pokoja.“

V svojem zasebnem življenju ni patrijarh beneški ničesar spremenil, ostal je isti priprosti duhovnik, kot je bil nekdam. Gospodinjstvo so mu vodile sedaj tri sestre, Marija, Roza in Ana z nečakinjo Gildo Parolin, hčerko sestre Terezije, ki je bila omožena doma v Rijeze. Nekega dne se je prišel ponujati nek imeniten kuhar, a patrijarh mu je prijazen dejal: „Jaz jem riž in meso, drugokrat pa zopet meso in riž, a to mi že lahko moje sestre same pripravijo.“ Za svojega hišnika si je izbral priprostelega, a zvestega kmečkega fanta; od hišnika svojega prednika je bil odkupil istega kardinalsko obličje, svoj škofovski cingulum ali pas pa si je dal samo nanovo ručeče pobarvati, da se je pozneje, ker se to barvanje ni posrečilo, svetlikal v vseh barvah. Zato so bili pa reveži zopet tembolj veseli . . .

Da je tuki v Benetkah posvetil vso svojo pozornost najvestnejši vzgoji v duhovskem semenišču, ni treba več poudarjati. Še bolj nego poprej se je poprijel dela za prenovljenje cerkvenega petja in cerkvene glasbe sploh ter goreče skrbel za to, da se je služba božja obhajala povsod sveto in vspodbudno.

Prosvetljeni patrijarh pa je tudi dobro poznal rane moderne dobe, ki so se močno poznale ravno v Benetkah; zato je sklenil, da hoče brezverskemu tisku nasproti postaviti krščanski. Ustanovil je list „Difesa“ (Obramba) ter ga je vzdrževal z veliki-

mi žrtvami; saj je nekoč sam dejal: „Rajši prodam škofovsko pastirsko palčico in svoj škrlat, nego da bi pustil, da list propade.“ Začel je organizovati delavstvo, ustanavljal in dal ustanavljati kmečke posojilnice, samo da bi vse delavske in kmečke sloje osvobodil suženjstva pod jarmom brezverstva. Zato pa je skrbel tudi, da je ljudstvo dobilo dovolj pouka o političnih zadevah; zapovedal je celo svojim duhovnikom, naj zlasti ob času raznih volitev ljudstvo pouče; da se zna prav ravnati ter prav voliti.

In ravno v Benetkah in okolici je bilo v tem oziru dela dovolj. Po velikih naporih je prišla prva velika zmaga; in to pri pokrajinskih volitvah l. 1895.

Kakor zdaj na Francoskem, so se tudi tam prostozidarji trudili, vsako versko mišljenje zatreti, prepovedali so molitev v šolah ter odstranili križe iz njih. Toda benečansko ljudstvo je bilo tega predrznega početja sito ter je rado sledilo pozivu svojega nadvladike, in združena stranka katoličanov ter „zmernih liberalcev“ je pod patrijarhovim geslom: „Delajte, molite, volite!“ dosegla tako sijajno zmago, da je najzadnji kandidat njihov imel 1200 glasov več, nego prvi kandidat prostozidarjev.

Let je bil prebit; in l. 1901, je sledila enako sijajna zmaga ob volitvah za mestni svet v Benetkah.

Odslej so Benetke tudi od zunaj dobile tako lice, da napravijo zdaj morda izmed vseh italijanskih mest najbolj krščanski vtis, in skoraj vse je bilo delo ljudomilega, skromnega, dobrotlivega patrijarha Sarto, ki je vedno ves živel za ljudstvo in z ljudstvom, se celo z ljudstvom vred udeleževal vseh večjih katoliških prireditvev in zborovanj, dasiravno mu je bil čas tako drag, da je redkokdaj napravil zase kak izhod, razven da je obiskal reveže in bolnike.

Še eno bodi omenjeno izza časa Sartovega vladikovanja v Benetkah. Papež Leon XIII. je bil ob začetku novega stoletja sprožil lepo misel, naj bi ob tej meji stoletij vrhove gor povsod okrasili z verskimi spomeniki. Benečani so v to svrhu postavili kapelico na čast Materi božji na vrhuncu gore Grapa; in kardinal sam jo je hotel posvetiti. Dne 3. avg. 1901. je v spremstvu duhovščine na belem mezgu jezdil na goro. Zvonovi in topiči so se oglašali v vseh vaseh in krajih, koder je prišel ta sprevoz. Prenočili so v neki planinski koči. Ko pa so se o polnoči napravili znova na daljno pot, so kroginkrog po gorah svetili in plamteli mogočni kresovi, dočim

je na vrhu sedemtisecoglava množica sprejela svojega ljubljence ter mu z nepopisnim navdušenjem klicala neprestani „Živijo kardinal!“ nakar je odgovarjal: „Živijo Marija!“ Posvetil je kapelo, daroval v njej sv. mašo, na zadnje pa iz te višave blagoslovil svojo drago nadškofijo, ki je pač ni nameraval nikdar več zapustiti. Toda čudovita so pota božje previdnosti.

(Dalje prihodnjic.)

Vojska ali mir?

Politični vremenski preroki si ne vedo svetovati, ne pomoči, ampak napeto pričakujejo, kako se bo razvozlal zamotan položaj na Balkanu. Kdo naj danes jasno odgovori na vprašanje: Ali bodo velevlasti priznale neodvisnost Bolgarije od Turčije in priklapljenje Bosne in Hercegovine? Poslaniki vseh velevlasti v Sofiji so dne 30. oktobra dobili od svojih vlad obvestila, naj v osebem občevanju z bolgarskim carjem nagovarjajo istega z besedo „veličanstvo“. To se smatra kot prvi korak do priznanja neodvisnosti Bolgarije.

Kar se pa tiče aneksije (priklapljenja) Bosne in Hercegovine, ne gre vse gladko. Srbija in Črna gora sta se zvezali proti Avstriji, protestirata zoper aneksijo in zahtevata vojsko. Zlasti v Srbiji vlada veliko navdušenje za vojsko, ker prestolonaslednik princ Jurij hujska prebivalstvo zoper Avstrijo in se je v Belgradu že širokoustil, da bo Avstrijo pregnal iz Balkana, kakor so jo svoje dni Piononlezi iz Italije. Z velikansko naglico oborožujejo v Srbiji in Črnigori vojake in kličejo vse državljane, ki bivajo v tujini, domov pod puške. Avstrija pa ne pusti Srbiji namenjenega orožja preko meje.

Zrak torej ni čist. Položaj je resen. Zakaj, četudi doslej samo Srb in Črnogrec kot dva sijtna vrabca neprijetno čivkata in vsiljivo prhutata, vendar ne smemo prezreti, da za njima v velikih krogih previdno in zavedno krožita roparja orol in jastrebi, želeča si mastnega plena. Sicer si pa nikakor ne smemo vojsko z majhna vrabčema na Balkanu predstavljati kot igračo za Avstrijo. „Grmičkanje“ bi zahtevalo veliko krvavih žrtev in kaj še - le denarja.

Srbija si je od Angležev izposodila 16 milijonov za orožje, konje in prostovoljce. Nato se je obr-

LISTEK.

J. Markošek.

Spomini z romanja v Sveto deželo.

(Dalje.)

Ravno isti večer, ko smo mi prišli v Jeruzalem, in imeli svojo pozdravno pobožnost v cerkvi božjega groba ob 7. uri zvečer, došlo je še 300 ruskih mornarjev, da pomolijo še tisti večer na Zveličarjevem grobu, predno zapre turška straža cerkvena vrata. Ruske romarje smo videli v njih gostišču, pa jih tudi srečavali na naših potih po Sv. deželi vsepovsod. Ruska država in cerkev podpira romanje razkolnikov v velikanski meri, in sami se ne vstrašijo nobenih žrtev, da le vidijo vsaj enkrat v življenju sv. mesto. Ko se povračajo, pozdravljajo jih cerkveno predstojništvo, občine, družine; odlikujejo jih z imeni hadži-romar, pri božji službi dajo poljubiti po ruski šegi evangelsko knjigo hadži-romarju pred vsemi drugimi verniki; in sveta dolžnost je umrlega hadži-romarja spremljati k zadnjemu počitku.

Z velikimi in pogostimi romanji v Sv. deželo bode tudi ponehal izgovor Grkov, ki trdijo, da so se zavoljo brezbriznosti katoliške Evrope polastili nekaterih svetišč in oltarjev, ker zavoljo premalih podpor, katere dohajajo frančiškanskemu redu v Sveto deželo, ne krajšijo katoličani svetišč in oltarjev v Sv. deželi, kakor bi se po razkolnem okusu spodobilo. Zato se morajo razkolniki zavzeti za svetišča in jih ohraniti v dostojnem stanju, ker se katoličani ne brigajo za nje.

Seveda je to le lažnjiv izgovor, s katerim hočejo olepšati Grki svoja predrzna, najostrejša obsodbe vredna počenjanja proti katoličanom in posebno proti frančiškanskemu redu. Ravno nasprotno je res; saj se lahko vsak sam prepriča, da so ravno oni

svetišča, ki so izključno v katoliški posestvi, in v katerih razkolniki ne morejo ovirati katoličanov, najkrasnejše opremljena in v najboljšem stanju.

Pa vendar je ta lažnjiv izgovor razkolnikov zadostoval, da jim niso delali nobenih ovir ne versko brezbrizni, menda celo framazonski francoski konzuli, še manj pa podkupljivi turški uradniki, ko so se polastili razkolni Grki nekoliko svetišč in oltarjev, ki so pripadali že od nekdanj katoličanom. Natančneje bomo govorili o tem pri posameznih svetiščih. Pomnožena romanja bodo pomnožila tudi denarno podporo frančiškanskemu redu v Sv. deželi in olajšala težavne dolžnosti, ki jih imajo kot varuhi božjega groba in palestinskih svetišč ter kot razširjevalci in poglobljevalci katoliškega vpliva v Sveti deželi.

Slednjic še moramo omeniti eden sad, namreč izobraževalni, ki prihaja iz romanja, in se tiče zlasti duhovnika, predvsem kateheta. V briksenški škofiji na Tirolskem je že nad 300 duhovnikov in učiteljev, učečih tudi veronauk, ki so bili v Sv. deželi. Samoumevno je; in poznavalci dotične škofije n. pr. profesor Jochum, ki je vrejeval in vodil službo božjo na ladji, pohvalno omenjajo, da se je z romanji v Sv. deželo zelo povzdignil biblični pouk v šoli kakor v cerkvi. Kar človek sam vidi, o tem tudi rajše in jasnejše govori, pa tudi šolarji to poslušajo z največjo pozornostjo; in marsikaj, kar nam je bilo v bibliji nejasno, se razjasni, če gledamo dotične kraje ter opazujemo dotična ljudstva.

Kustos (duhovni varuh) Sv. dežele, kojega delovanje se razteza na Sv. deželo, Sirijo, Armenijo, otok Ciper in Spodnji Egipt, namerava čez nekaj let prirediti romanje v Sv. deželo, kojega se bodo smeli udeležiti samo duhovniki brez lajikov, predvsem duhovniki, ki imajo pouk v šoli.

To romanje ne bo imelo izključno nabožnega

nila do vseh evropskih valesil s prošnjo, naj nikakor ne pripoznajo aneksije Bosne in Hercegovine. Prestolonaslednik sam se je podal k ruskemu carju in ruski minister zunanjih zadev Izvolski je izjavil nasproti članom dume, da Rusija ne bo priznala aneksije Bosne in Hercegovine. Anglija pa je dosegla, da je Turčija pretrgala pogajanja z Avstrijo, ki so bila že v najlepšem tiru. Zato je Rusija poslala Avstriji vabilo h konferenci evropskih držav, katere program je: 1. Aneksija Bosne; 2. neodvisnost Bolgarije; 3. ugodnosti, ki bi se naj dovolile Srbiji in Črnogori; 4. odprava kapitulacij in tujih poštnih uradov v Turčiji.

Dunajski politiški krogi že zdaj izjavljajo, da je stališče Avstrije neomajano. Trdno je odločena, tudi z brožjem v roki nastopiti.

Že itak resen položaj se je poostрил s tem, da je nemški cesar Viljem se pritoževal nad Anglijo in pri tem razkril skrivnosti visoke politike pri angleško-burski vojski l. 1899. Takrat sta namreč Francoz in Rus hotela prisiliti Angleža, da sklene mir z Buri, in sta se obrnila tudi do Nemca; le-ta pa je odklonil pomoč zoper Angleža. Tudi je razodel, da je leta 1899. naredil načrt za vojsko v Južni Afriki ter ga poslal angleški kraljici. Jasno je, kakor beli dan, da taka razkrivanja povzročijo skrajno napetost. Slična razkrivanja so bila objavljena v listih pred nemško-francosko vojsko l. 1870. in so bila predfigra krvave igre z orožjem.

Za sedaj se z gotovostjo ne more trditi, ali vojska ali ne. Vsekakor pa mora kocka pasti v najkrajšem času.

Okoli po svetu.

Novo ministrstvo. Ker Beck ne more napraviti miru, odstopi s celim ministrstvom. Beckov naslednik bo notranji minister Bienert, ki sestavi novi kabinet; strogo parlamentaren.

Starostna in invalidno zavarovanje. Popolnoma izdelana predloga o starostnem in invalidnem delavskem in o zavarovanju samostojnih oseb, ki ne zaslužijo na leto nad 2400 K., je že izdelana. Zavarovalne premije, ki znašajo zdaj pri bolniških blagajnah in nezgodnih zavarovalnicah 105 mil. kron, se pomnože nad 385 mil. kron. Starostni in invaliditetni zavarovalnici samostojnikov bo k upravnim stroškom prispevala država 2.000.000 K. Država bo prispevala vsaki starostni renti 90 kron, kar se pričetkoma ne bo poznalo, ker se prično izplačevati rente šele čez pet let in se bo znesek le počasi dvigal tako, da prispeva država čez 40 let približno 100.000.000 kron.

znajča kakor ljudska romanja, ampak poučno nabožnega ter se bo raztezalo na vse svetopisemsko in tradicionalno važne kraje. Seveda bodo stroški nekaj večji, pa kustos upa, da bo tudi naučno ministrstvo poddelilo v ta blag, poučen namen zdatno podporo.

Romanje v Sv. deželo vpliva pa tudi na proste in neuke ljudi kaj blagodejno ne samo v verskem, ampak tudi v izobraževalnem oziru. Mnogokrat se sliši od versko-neprijazne strani očitane, da se ljudstvo z romanji poneumnuje in pobeđačuje. Tako? Vsak človek je mnenja, da so potovanja, posebno daljša, prekomorska potovanja prav važen in zelo vspešen pripomoček k naobrazbi. Danklanes se hoče tega pripomočka poslužiti tudi novodobna celo ljudska in meščanska šola, fla razširi že v zgodnjih letih mladini izobrazbeno obzorje s potovanji, in kdo bi jo naj zažegadelj grajal in ji očital poneumnivanje?

Seznanjati božjepotnike dejansko s tujimi deželami, s tujimi ljudstvi, njih šegami in običaji, z morjem in otoki, s Sv. deželo in z zgodovinsko najimnitnejšimi kraji naše zemlje, s prastarimi zgradbami, bodisi verskega, bodisi svetnega značaja, to pač ni poneumnivanje, saj bi se moral potemtakem vsak pouk v zemljepisju, v zgodovini, v starožitnostih, v narodopisju imenovati poneumnivanje in pobeđačevanje.

Čeravno se perabi na romarskem potovanju precej časa za zasebno in skupno molitev; za obhajanje službe božje, za opravljanje nabožnih vaj, ostaja ga še toliko, da lahko vsak romar zadosti svoji

Cesar je dne 31. oktobra sprejel v Budimpešti odposlanstvo iz Bosne, ki se je cesarju zahvalilo za aneksijo in mu izročilo spomenico glede na želje prebivalstva.

Odlikovanje. Cesar je podelil znanemu slavistu prof. Jagiču na Dunaju ob priliki njegovega vpokojenja dedno avstrijsko plemstvo.

Ljubljanske demonstracije pred sodiščem. Pretekli teden se je vršila pred deželnim sodiščem v Ljubljani obravnavava proti 14 obtožencem. Obravnavava je trajala tri dni. V sredo se je proglasila sodba. Dobili so od 3 dni do 6 mesecev. Sicer je bilo pričakovati ostre obsodbe, a da se bo delila „pravica“ v tako obilni meri, tega ni pričakoval nihče. — Nemškemu maščevanju je menda zadoščeno; če pa bo to v korist Nemcev, je pa drugo vprašanje.

Na Kranjskem se socialni demokrati udeležijo deželnozborskih volitev v vseh okrajih. „Rdeči Prapor“ že priobčuje volilni okliq socialne demokracije.

Pogorelec na Bledu je notranje ministrstvo vnovič nakazalo 8000 K.

Krščanski socialci na Nižjem Avstrijskem so pri deželnozborskih volitvah za mestne skupine in kmečke občine dosegli sijajno zmago, kakršne sami niso pričakovali. Dobili so 93 poslancev. Ker ima deželni zbor 127 glasov, zato imajo zljaj krščanski socialci v vseh verskih in kulturnih vprašanjih skoraj nad tričetrtinsko večino. — Svobodomislci so pa obljubovali, da bo 26. oktober poraz krščansko socialne stranke.

Dunajskim Slovencem naznanja odbor „Straže“, da bo društvena sv. maša za žive in mrtve člane prihodnjo nedeljo, dne 15. novembra, na praznik sv. Leopolda, ob desetih dopoldne v cerkvi sv. Antona, XV. Pouthongasse 16. Pri sv. maši bosta pela združena zbora „Straže“ in „Danice“. Na obilno udeležbo uljudno vabimo društvene člane in sploh vse dunajske Slovence!

Na Češkem se vršijo po nemških mestih protičeški izgređi.

Ogrska vlada namerava sklicati hrvatski sabor sredi meseca decembra in mu predložiti proračun za leto 1908 in 1909.

V okraju Šangčon na Kitajskem je bil tako hud vihar, da je porušil 3600 hiš. 2700 ljudi je mrtvili.

Kitajski listi poročajo na podlagi japonskih podatkov, da so japonski vojaki in orožniki od meseca julija 1907 do 31. avgusta 1908 ustrelili 13 tisoč Korejcev.

Zblaznela kraljica. Portugalska kraljica-mati, stara mati sedanjega portugalskega kralja, je zblaz-

urkaželjnosti in vedčnosti v popolnoma zadovoljivi meri, da mu torej koristi romanje v verskem in izobraževalnem oziru.

Romanja v Sv. deželo nagnejo marsikaterega, tudi priprostega božjepotnika, da vzame pred romanjem v roke zemljevide in knjige zemljepisne, naravoslovne in zgodovinske vsebine, in marsikateri jih tudi po dovršenem potovanju ne odloži, ampak rad prebira, si množi zanimivo znanje, pa tudi drugim rad pripoveduje, kaj je videl in se naučil, in razširja znanje in naobrazbo; gotovo lep in plemenito delo. Imel sem večkrat priložnost na ladji opazovati celo priproste moške in ženske, kako so čitali z velikim zanimanjem „romarskega vodnika“, malo knjižico s kratkim popisom Sv. dežele in tuhtali podobne v njih. V Jeriho sem se vozil z nekim penzioniranim žandarjem, ki se je za vse zanimal, rad popraševal in si potem najvažnejše zapisaval, rekoč: Bom doma prebiral in v duhu potoval. Marsikateri takoimenovani izobraženec, ki pa išče izobrazbo le v praznih, polnost vzbujajočih romanjih, bi se lahko učil pri teh priprostih božjepotnikih hrepenja po resnični izobrazbi. Romarska potovanja štejemo torej lahko ne samo med prav važna versko-budna in versko-navduševalna, ampak tudi med prav mikavna, priljubljena in zdatno izobraževalna sredstva. Zato pa iz vsega srca soglašamo s kraljevim pevcom, ki poje:

„Radujmo se, ko srce glas zasliši

Preljubi mojim željam:

Podvizajmo k Gospodovi se hiši,

V Gospodov lepi hram!“

(Veseli)

nela. Tako globoko je nanjo lani vplival umor njene-
ga sina portugalskega kralja in prestolonaslednika.
Zblaznela kraljica si domišlja, da so njene roke in
njena obleka oblite s krvjo.

V Združenih državah v Ameriki je izvoljen
za predsednika dosedanji državni tajnik za vojne
zadeve, Taft.

Ameriška pravica. Nek moški je umrl v Ame-
riki, ker je čez mero užival alkohol. Zapustil je več
eurok brez vseh sredstev. Otroci pa so tožili tri krč-
marje, h katerim je oče največ zahajal, češ, da s-
oni krivi očetove smrti. Sodnik se je usmilil sirot in
je obsodil krčmarje na 180 tisoč kron odškodnine.
Krčmarji so se sicer branili, toda sodnik jih je opo-
zoril, naj bodo veseli, da jih ni zadelo hujše, ker bi
jih sodišče moglo obsoditi tudi zaradi — hudodelstva
umora. Izvirni pa so ti Amerikanci.

Razgled po domovini.

Iz davčne službe. Davčni oficijal Viljem
Klemenčič je prestavljen iz Ormoža v Celje, Alfonz
Sorglechner pa iz Celja v Ormož.

Iz pošte. Poštni nadoficijal Alojz Bahovec v
Mariboru je imenovan poštним kontrolorjem. Poštni
kontrolor Ivan Konrad v Zidanem mostu je preme-
ščen na lastno prošnjo v Maribor.

Od južne železnice. Strojni adjunkt Julij
Kratina v Mariboru je premeščen v Dunajsko No-
vo mesto.

Iz notariatske službe. Premeščen je notar
dr. Hans Winkler iz Rožeka v Slovenjgradec.

Iz šolske službe. Definitivna učiteljica M.
Vučnik je na lastno prošnjo prestavljena v Makole.

Zadnja številka Našega Doma je bila od c. kr.
državnega pravdnštva zaplenjena, in sicer ves uvod-
ni članček „Ob grobeh“. Opominjali smo, da se na
grobah naj molí tudi za mladeniča, ki sta bila ustrel-
jena v Ljubljani, in da naj slovenski narod opusti
bratromorni boj in začne složno delovati. Ali res tu-
di tega ne smemo?

Slovenski stariši. Veliko je starišev, ki
pošiljajo svoje dečke v nemška mesta se učiti obrt-
nije, pa samo zavoljo nemščine. Deček, še v otroč-
jih letih, navzame se na tujem svojem jeziku so-
vražnega duha; kakor nekdanj janičarji, začne za-
tirati svoj narod, preganjati svoje stariše. Zatorej,
stariši, ne dajate svojih dečkov k zagrizenim nem-
škim obrtnikom.

Maribor. Še eno nemško dekliško meščansko
šolo je v deželnem zboru zahteval poslanec Wastian.

Maribor. V kratkem se odproči nova lekarna
Alojzija Siraka v Tegetthoffovi ulici.

Sv. Anton v Slov. gor. Preteklo nedeljo,
to je 25. oktobra, smo slovesno z godbo zanesli k
zadnjemu počitku veteranca Jurija Kocuvan. Rajni
je bil rojen leta 1833. Pri vojakah je služil od leta
1854 naprej osem let in tri mesece — pet let na
Laškem v papeževi deželi, in je videl v Božni pape-
žeža Pija IX., ko se je ta peljal s šestimi konji.
Bil je v hudi bitki pri Solferinu. Kot grenadir je
stražil ob mrtvaškem odru Radeckega.

Ptuj. Dne 23. oktobra je umrl Anton Predi-
kaka, ki je še služil pod Radeckym in se je ude-
ležil vojske v Italiji.

V Ljutomeru se išče naroden steklar.

Slov. Bistrica. Davčni kontrolor, g. Jože Ma-
sten, je imenovan za davčnega oskrbnika v Sloven-
ski Bistrici.

V Poljčanah sta odpadla od katoliške vere
in prestopila k protestantovski krojač Somer in go-
stišničar Bauman mlajši.

Šoštanj. Hlapcu Pavlu Hartlu so se splaši-
li minoli teden konji. Padel je pod voz in dobil ta-
ko hude poškodbe, da je kmalu umrl.

Grad Bežigrad pri Celju so kupili gg. Be-
lec, Pult in Rašica.

Braslovče. Dne 28. in 29. oktobra je komi-
sija preskušala in potrdila nov betonski most čez
Savinjo pri polzelskem kolodvoru. To je v petih le-
tih tretji betonski most v vranskem okraju — v
braslovški občini.

Za meščansko šolo v Žalcu. Poslanec Ter-
glav je z dr. Hrašovcem in sodrugi v deželnem
zboru stavil predlog, naj se v Žalcu ustanovi slo-
venska trirazredna meščanska šola.

Slivnica pri Celju. Naš rojak, Miha Železnik
iz Tratne, 24 let star, se je te dni v Podgori pri
Gorici oženil. A ni še eden teden užival zakonske
sreče, ker 1. nov. so ga našli v potoku Grozna s
prestreljenim srcem. Sumijo nekega Franca Kocpek,
da je storil ta zločin, ker je bajje nekoč pred poro-
ko grozil, da če ne bo tista njegova, je ne bo imel
niti Železnik. Umorjeni, ki je bil delavec v podgor-
ski papirnici, zapušča doma osamljenega očeta, dru-
gi otroci so že tudi po svetu.

Brežice. Trgovina Mattheis je na prodaj.

Koroške novice.

Osebna vest. Dr. Alojzij Bračkovič, konpi-
pient pri dr. Haasu v Mariboru, je vstopil s 1.
novembrom v pisarno dr. Brejca v Celovcu.

Št. Lipš. Č. g. župnik Alojzij Hutter si je šel
zdravje utrjevati v Briksen na Tirolsko. Da bi se
vrnil prav zdrav!

Volitve v Slov. Plajbergu na Koroškem je
vlada ovrгла. Slovenci so zmagali dne 28. oktobra
v vseh treh razredih. Nasprotniki so strašno po-
parjeni.

Poreče ob jezeru. Občinski odbor je začel huj-
skati proti slovenščini.

Škocijan v Podjuni. Prihodnjo nedeljo, dne
15. novembra ob 3. uri popoldne bo pri Majarju po-
litičen shod za škocijansko občino in okolico. Po-
ročal bo o svojem delovanju naš deželni in državni
poslanec g. Grafenauer. Volilci: mpžje in žantje!
Vabljeni ste na obilno udeležbo. Če hoče kdo o ka-
ki zadevi osebno s poslancem govoriti, sedaj ima
priložnost. — Prvo adventno nedeljo, dne 29. t. m.
bomo obhajali, če Bog da, lepo slovesnost: inštala-
cijo novega župnika, č. g. V. Poljanca. — Na mesto
učitelja Al. Koch-a, ki je predstavljen kot š. voditelj
v Lipico, smo dobili kandidata g. E. Ertl-a; kot uč-
teljica je prestavljena k nam gospdč. Pavla Lesjak-
ova iz Mohlič. Njena prednica Mat. Bock pa je po-
klicana v Št. Jaz v Rožu. — Sneg je pobelil ra-
van.

Prevalje. (Smrt vsled opekline.) Na Stražišču
se je pred kratkim pripetila velika nesreča. Petlet-
na Magerjeva Fanika je na paši, medtem ko so se
starejši otroci oddaljili, grabila suho listje na ogenj.
Naenkrat se ji vname obleka. Deklica vpije na po-
moč, a prihitela mati je ni mogla več rešiti. Umrla
je naslednjo noč vsled hudih opeklin. Pred pogre-
bom se je truplo raztelesilo. Čudno se nam zdi, da
se v takem slučaju naroči raztelesenje. Če se tudi
iz notranjega telesa da vobče razsoditi, ali bi še
otrok živel dalje časa ali ne, vendar zavoljo tega
niso stariši ne manj in ne več krivi na nesreči
otrokovi, ampak ničesar, ker se vendar petleten otrok
ne more zmiraj držati materinega krila. Starišem se
pa s tako obdukcijo napravlja nepotrebna žalost.

Djekše. „Krščansko-socialno ljudsko društvo za
Vohre, Št. Štefan in okolico“ priredi dne 15. nov.
popoldne na Djekšah mesečno zborovanje. Govorita
čč. gg. kanonik Dobrovc in župnik Poljanec. Pridite!

Društvena kronika.

Izobraževalna društva, ki še niso pri S. K.
S. Z., vabimo, da v kratkem prigrasijo svoj pristop.
V S. K. S. Z. se družijo do sedaj že blizu 100 bral-
nih in izobraževalnih društev, katera lepo napredu-
jejo. Naprej za ljudsko izobrazbo!

Izobraževalnim društvom! V prvi odborovi
seji sklenite kolekovati vsa društvena pisma z ob-
mejnim kolekom: „Obmejnim bratom v pomoč.“

Sv. Ana na Krembergu. „Naš Dom“ in „Slo-
venski Gospodar“ sta vedno napolnjena s poročili o
Zvezi slovenskih mladeničev in o mladeniških shodih.
Gospod urednik! Zaupno vam povemo, da smo
me mladenke našim mladeničem tega malce nevoš-
ljive, ker še me nimamo Zveze slovenskih mladenk,
akoravno se nam je to že obljubilo. Priredilo se je
sicer nekaj dekliških shodov in sliši se, kako tu in
tam delujejo posamezne dekliške zveze, a vendar je
obzorje našega gibanja veliko manjše. Pri tem gi-
banju — čeravno s poročilom zaostale — tudi me
anovske mladenke ne igramo uloge kralja Matjaža,
ampak gremo proti našim vzvišenim ciljem z sigur-
nim korakom, kar naj potrdi poročilo o naslednjih
shodih. Končale smo s šestim shodom.

Naš 7. poučni shod je bil 14. junija. Voditeljica govor je bil: „Dajajmo vsem lep zgled!“ Razlagala je, kaj koristi dober zgled in na drugi strani, kako slabi zgledi vlečejo našo mladino v časno in večno pogubo. Deklamirale so: Jul. Markuš „Pot življenja“, Mimika Žižek „Nedožžno srce.“ Govorili ste Roza Kocuvan: „Kako obračati čas svoje mladosti“ in Genofefa Rokavec: „Kaj Jezušček v našem sreču dela.“ Naš vlč. gospod duh. voditelj so nam pa razlagali: „Kaj je domovina? Kdo ljubi svojo domovino in svoj narod?“ Narod svoj ljubi le on, ki mu ohranja to, kar je zanj koristnega, kar se je skazalo skozi stoletja kot najkrepkejši pomoček ohraniti njegovo samostojnost. Skozi 14 stoletij je bila vera najmočnejša vez, ki je združevala vse Slovence, da jih niso pogoltnili pogubni valovi njihovih sovražnikov. Njihova vera in pobožnost jih je združevala k skupnemu odporu. Dejstva kažejo, da, kjer se dandanes naseljuje brezverstvo, neha tudi ljubezen do domovine. Liberalizem jemlje narodu vero, narod pa slabi, ker mu je odtegnjena potrebna opora.

8. poučni shod dne 12. julija vsebuje to-le: Voditeljica vzpodbuja, da pri agitaciji za dobro stvar: za katoliško narodno časopisje in za naše veselice posnemamo nasprotnike. Za tem deklamacije: „Zvezda upanja“ Mimika Fraso, „Čisti duši“ M. Jug, „Z vencem tem ovenčam slavo“ Breznik Lojza, „O, spletajmo Mariji vence“ Jerica Ferlinc, „Mojo srčno kri škropite“ Mar. Skof. Matilda Kurnik je risala pota, katera naj hodi slovenska mladenka.

9. poučni shod se je vršil dne 9. avgusta. Na vspredu: Pozdravni govor voditeljice. Dalje deklamacije: „V nebo poglej“ Matilda Kurnik, „Slovenski svet — Marijin dom“ Frančiška Rokavec, „Ko bom pri tebi, Marija“ Mimika Žižek, „Moj zaklad“ Genofefa Rokavec, „Stražniku na meji“, J. Zemljih. Govor Nežike Perko: „Naše največje veselje mora biti v cerkvi pred Najsvetejšim in naše srce mora biti celo Jezusovo.“

10. poučni shod smo imeli dne 13. septembra. Govornica Matilda Kurnik je razlagala, kako Marija ščiti z mogočno roko svoje otroke. Temu so sledile deklamacije: „Ponesi v tiho me svečiče“ M. Tirš, „Prostorček najljubši“ Genofefa Tirš. Govor Micike Poševce: „Varujmo se nečimernosti. Bodimo ponižne. Le Bogu dopasti in Njegovo ljubezen imeti, to naj bo naša edina in največja skrb.“

11. poučni shod dne 15. oktobra. Voditeljica otvori shod s pozdravom. Prva deklamira Fanika Kocbek „Če tebe iščem“, Lojza Breznik „Zaduja noč.“ Matilda Kurnik je priporočala molitev rožnega venca in „Ave Marija“ bodi vsikdar naš bojnik! Vlč. gospod duh. voditelj so nas vzpodbujali k složnemu delovanju in k češčenju presv. Sreča Jezusovega.

Dekleta! Lepo je geslo, pod katerim se borimo, lep je cilj, za katerim stremimo in vreden je truda; le tako naprej v čast in slavo narodnemu ženstvu in v blaginjo ljubljene nam slovenske domovine!

(Srčno nas veseli, da so anovske mladenke tako navdušene za izobrazbo in marljive kakor mravlje! Posnemanja vreden zgled so vsem slovenskim mladenkam! Uredništvo.)

Celje. Igra tukajšnjega izobraževalnega društva se je precej dobro obnesla; a želeli bi bilo igre, kakor so se mnogi udeleženci izrazili, obstajajo iz samo ženskih, ali iz samo moških vlog. Take se poslušalcem bolj prilagajajo, in mladim igralcem mnogo bolj pristojajo.

Mladini.

Pismo mladenicem.

XVIII.

Še nevarnejši kot nezmernost in lenoba je oni greh, ki bi se naj med kristjani niti imenovati ne smel. Priden oče je imel sina, katerega so malopridni tovariši zapeljali. Vse prošnje in vsi opomini staršev niso nič pomagali. Zdaj je poskusil žalostni oče še eno sredstvo. Peljal je svojega sina v veliko mestno bolnišnico. Tam ga je vodil k posteljam tistih, ki so z nečistostjo svoje zdravje zapravili in ki so ležali v nekem posebnem oddelku. Bil so ti bolniki vsi bledi in suhi, polni grdih tvorov, ki so razširjali strašen smrad; nekateri so imeli lica čisto razjede-

na, in grozne bolečine so jih mučile. Tu so ležali, vse se jih je ogibalo in vse jih je zaničevalo. Sin se je tresel, ko je te bolnike ogledoval, na celem telesu, in brez zavesti je padel očetu okoli vratu. Ko si je opomogel, je rekel: „Zdaj sem zdrav, oče; odslej naprej bom čist.“ In držal je zvesto svojo besedo.

„Ni bolezní, ki bi tako grozito razsajala v udih človeškega trupla, kakor ona, ki si jo je človek nalezl z nečistim življenjem“, pravi izvrstni zdravnik, dr. Ritter. Sušica, slabost in onemoglost na duši in na telesu, božjast, biaznost, obupnost, stud pred življenjem, celo samoumor — to so nasledki te žalostne strasti. Ako hočeš torej svoje telo zdravo ohraniti, ostani vedno čist.

Če si grešil, ne zgubi poguma! Idi k duhovnu, on ti bo vedel pomagati in svetovati.

* * *

„Zakaj pa ne kadiš več“, tako je vprašal nek hišni gospodar svojega hlapca. Dolgo ni hotel hlapec nič povedati. Ko pa ga je gospodar vedno in vedno dregal, je rekel malo sramežljivo: „Jaz si mislim, da je boljše, da tista dva groša, ki me tobak vsake štirinajst dni stane, mojemu staremu očetu dam. Tudi se čutim bolj zdravega, odkar ne kadam več.“ O, da bi hoteli to razumeti vsi mladi ljudje! „V tobaku“, pravi nek imeniten zdravnik „je strup, ki se mu pravi nikotin, in ta strup škoduje posebno srcu in živcem. V ustih se ta strup razkroji in po slinahi pride v želodec. Da je tobak strup, to priča prva pipa, prva cigareta. Seveda človeško telo se navadi počasi, po mnogem vživanju, na ta strup, kakor tudi na druge strupe. Pa ni tako počasno zastrupljen je samoumor?“

Mladenič, ki se tobaka ne privadi, bo zlata vreden mož; in kdor mladeniču tobak zabrani ali ga odvadi, boljše delo stori, kot bi mu kmetijo kupil. Mladeniči! Imajte vedno na umu besede našega Stritarja:

Pitje in kajenje
krajša ti življenje. —

V Parizu je l. 1878. skadil mladi mož deset cigaret zaporedoma. Ko je osmo skadil, mu je postalo slabo. Pri deveti ga je začela mrzlica tresti, pri deseti je bil mrtev.

* * *

Na dalje, če hočeš zdrav ostati, dragi mladenič, ne štedi vode in mila. Skrbi za snago telesa, umivaj večkrat svoje telo. Kopanje je zelo zdravo. Glej tudi na snažno perilo! Pri umivanju in kopanju moraš tudi na to gledati, da se ne prehladiš. Koliko jih dobi pri kopanju rjučnico ali revmatizem, ker se vroči kopajo, ali pa se po kopanju prehitro ohladijo.

Kolikim je tudi pitje na vroče pokvarilo zdravje in jim pripravilo zgodnji grobi!

Tudi usta in zobe ohrani zmiraj čiste! Veliko manj zobobola, veliko manj želodčnih bolezní bi bilo, če bi vsi ljudje vsak dan svoje zobe snažili in si usta zjutraj in zvečer z vodo spirali! Tako mlade može vidim, pa nimajo več zob! Jed dobro prežvekana, je na pol prebavljena. Kako pa naj človek žveka, če zobje deloma, ali vsi manjkajo?

Tudi je za ohranjenje zdravja zelo važno, da greš zvečer zgođaj spat, zjutraj pa zgođaj vstaneš. Spanje pred polnočjo je najbolj zdravo. Zaspalci pa ne postanejo nikdar stari.

Stori, kar sem ti z kaj rekel, in ostal boš zdrav!

Če je človek zdrav, o kako to dobro hrena! Kdor je bolan, še le ve, kaj pogrša. Marsikateri preživí celo leto, pa ni en dan zdrav, niti en dan ni bil vesel za njega. To je življenje, ki bi se lahko imenovalo mučenštvo. Kaj pomaga bogastvo pa denar, kaj čast in slava, če manjka zdravja, če manjka veselja!?

Sklenem z besedami dr. Sondereggerja: „Najboljše zdravilo je modra skrb za zdravje v mladosti.“ Tega se drži in boš iskral drugih zdravil. Iskrene pozdrave ti pošilja mladenboljub

Mladenkam.

Minilo nam je zopet lepo poletje. Vse se veseli krasne spomladi in lepega poletja, pa vse naglo beži, in sedaj se po bogati jeseni zopet bližamo dolgi in počasni zimi.

Drage mi mladenke! Par vrstic za zimski čas, da vam ne bo predolga zima, saj po leti imate res malo časa. Vzemite radi večkrat v roke dobre knjige po dolgih zimskih večerih, čitajte, ker je velike prostega časa! Priporočam vam, da si naročite dobre časnike, posebno „Naš Dom“, „Glasnik“ in „Bogoljuba“. V teh listih najdete veliko zanimivega, podučljivega in tudi pobožnega. Niklar pa naj nobena ne vzame slabega časopisa v roko! Ne dajte se zapeljati, ako ga vsiljujejo hinavci; vrzite ga proč! Ne pred davnim časom pridem v neko trgovino s papirjem in knjigami. Po sili mi hočejo dati neko slabo knjigo, sicer v slovenskem jeziku pisano, imenujem je ne, ker lepega imena nima, jaz jim pa naravnost odgovorim, da za take knjige ne maram, ker imam sama veliko dobrih knjig; sedaj mi več ne vsiljuje takih cunj. Tako tudi ti, krščanska mladenka, stori! Kar v srcu čutiš, moraš tudi v dejanju pokazati. Bo mi pa marsikatera rekla: „Za take stvari jaz nimam denarja!“ Toliko si že lahko vsaka prihrani, če vsaki mesec vsaj štirideset vinarjev na stran dene, je že dosti. O, koliko se potrosi denarja za nepotrebne reči! Če se že naši nasprotniki toliko trudijo in žrtvujejo za svoje protiversko časopisje, zakaj bi pa mi, slovenske mladenke ne?! — Bo tudi katera rekla: „Nimam časa za branje knjig in časnikov.“ O, časa dovolj, ako bi le hotele večkrat knjige vzeti v roke, posebno ob nedeljah in praznikih! Koliko se tedaj prostega časa potratiti z nepotrebnim govorjenjem v slabih družbah, po gostilnah in pa v drugih slabih tovaršijah! Kadarkoli vas miče v tako družbo, vzemite rajši dobre knjige v roke in berite doma, bo veliko boljše za vas. Koliko mladenk bi bilo srečnejših, ako ne bi zahajale v slabe družbe!

Drage mi slovenske mladenke! Sežite torej pridno po dobrih knjigah in časnikih, da lahko s ponosom rečete: „Me, slovenska dekleta, nočemo zastati, me gremo naprej!“ Micika.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V nedeljo, dne 15. novembra bo pri nas poučno predavanje o varčevanju ob 3. uri popoldne pri Dolinčoku v Podgorcih. Mladičiči, pa tudi možje, žene in dekleta, pridite!

Sv. Barbara v Hafozahi. Nad vse pričakovane je dobro je uspel dne 8. nov. t. l. naš prvi mladeniški shod. Že na predvečer je oznanjal strel, da bo v nedeljo nekaj posebnega. Glas o shodu je šel med mladeniči in možmi od ust do ust ter se jih je shoda udeležilo nad 300. Shod otvoril č. g. predsednik k. s. iz društva kaplan Rabuza, predlaga predsednikom shoda župana Voglarja in zarjnsnikarjem mladeniča Beškaka. Nato sam govori o jubilejnem letu in ljubezni do cesarja. Nato dobi besedo odposlanec „Zveze Slovenskih Mladičičev“, Šut, ki govori o dolžnostih kat. slov. mladeniča ter o prijateljih in nasprotnikih mladeniškega gibanja. Nato nastopi domači fant Ivan Jurger, ki navdušuje navzoče k ljubezni do slovenskega naroda. Opozdno se je shod zaključil. Slišal si samo en glas: Ko bi nam „Slov. kat. izobr. društvo“ spet priredilo kaj takega.

Mladičkim Zvezam priporočamo „Opravilnik Mlad. Zvez.“ Vsak član mladeniške zveze si naj kupi opravilnik, ker stane le 4 v. in iztis. Pri naročilih je treba priložiti za poštnino do 10 komadov 3 v., 25 komadov 5 v., čez 25 komadov 10 v., kar se lahko vpošlje v poštnih znamkah.

Izpolnij svoje dolžnosti!

Torej, koj po Veliki noči, to je zadnji termin, dalje ne čakam. Rad bi že imel doma red. Mlade gospodinjje je treba pri nas; saj veš — mati se postarajo — in odkar morajo streči bolnemu očetu, ne utegnejo več ne nadzorovati kuhinje, ne prodajalne. Kaj se pa pravi delati le s posli, to bi ti moralo biti jasno. — In, draga Anica — ali se ne ljubiva? Ali nisi ti moje vse, moja edina misel? Ali je tvoja ljubezen do mene slabša, da nočeš zapustiti službe radi bolezn gospe, ki pravzaprav ni drugo nego brezsrčna sebičnica. Tri leta ji že strežeš, noč in dan nimaš miru. Bolniki te vrste živijo lahko leta in leta, posebno če imajo tako postrežbo. — Zakaj bi ti žrtvovala svoja najboljša leta? Ali si pozabila na dano mi obljubo — ali si pozabila, da starši moji tudi že komaj pričakujejo tvoj prihod v našo hišo? —

Tako je govoril Lešnikov Tine svoji nevesti Anici, ki je že več let služila pri neki zelo bogati baronici, ki je bila mučena od hude živčne bolezni. Že leta sem je stala bolnica vedno pred pragom v večnost; zdravniki so trdili, da pomoči ni, bolnica lahko hipoma premine, mogoče je pa tudi, da še leta v tem stanju životari. — Baronica se je skrbne Aničine postrežbe tako navajala, da je ni pustila od sebe; vedno je le Anica morala biti okoli nje, in le ta je vedela pomiriti ji razdražene živce, le v njeni navzočnosti se je čutila bolnica v dobrem varstvu. Vedela je baronica, da je Anica zaročena s pekovskim mojstrom Lešnikom, ki je bil od očeta že prevzel obrt; a kljub temu ji je na vse mogoče načine branila odhod ter povzročila odlaganje poroke.

Lešnikovi so bili obče spoštovana meščanska obitelj, ki je živela v najugodnejših razmerah. Trebali bi nujno sneho, zato so tudi Anico prosili, naj odpove službo. Mile prošnje bdele baronice so pa Anico vedno ganile in odlagala je odpoved službe od mesca do mesca. Na ta način so minila tri leta.

Potrpežljivost ženina je bila skoraj pri koncu. Določilo se je k zadajemu, da zapusti Anica ob Veliki noči službo in da bo začetkom maja svatba. Anica je privolila, saj je bil sedaj komaj Božič minul; baronica pa se je veselila, da se je Aničin odhod zopet preložil. — A minil je pust, minil je post in pri baronici je bilo vse pri starem.

V velikem tednu pride Tine v hišo baronice in zahteva z vso odločnostjo, da se odpusti Anico iz službe.

Baronica ta zahteva tako vznemiri, da bolezen shujša; Anica se sedaj nikakor ni upala zapuščati svoje, tako težko bolne gospe; prosila je Tineta naj vsaj čaka, da minejo prazniki, in da bolnici nekaj odleže; v tem stanu bi se bolnica ne bi mogla navajati na novo strežnico.

Tine, ki je bil vobče nekaj nagel, predbaciva svoji nevesti, da ga ne ljubi, ker ji je ta tujka več kot on. Z nevoljo odide od neveste. Anica se je jokala, temveč, ker Tineta ni bilo več blizu; sklenila je, da govori, kakor hitro se zdravstveno stanje baronici le nekaj zboljša, ž njo resno besedo ter da jo prosi iskreno odpustitve.

Na Veliko nedeljo obišče Anico Tinetova mati, milo jo prosi, naj privoli v možitev, ker daljno odlaganje bi čitegnilo imeti za Tineta usodepolne posledke; domača prodajalka, neka zlatolasa Nemka, nastavlja namreč Tinetu zanjke; oče in jaz se zelo bojiva, da ne bi Tine v svoji nevolji storil kak nepremišljen korak.

Anica pa na to zaupno odgovori: „Ohi, mati, kaj mislite! Tinček, da bi postal meni nezvest; tega že ne verjamem; najina ljubezen je čista kot zlato; in taka ljubezen ne pozna nezvestobe. — Mamica, le pomirite se; še danes govorim z baronico, do jutri pošljem Tinetu pismeno privoljenje, ker ga sem nič več ni.“

Zvečer, ko se Anici dozdeva, da je bolnica mirnejša, hoče izvršiti svoj namen; a prišlo ni do tega; baronica je nekako slutila, kaj namerava Anica; sklepalala je roke in nemo proseč povzdignila pogled k Anici, kakor bi hotela reči: „Oh, ne zapuščaj me!“ — In Anica je zopet molčala. Zdravnik je po svojem večernem obisku poklical Anico v sosedno sobo ter ji je rekel: „Anica, h koncu pre: baronica ne preživi jutrajšnega dneva; brzojavite sorodnikom; Vam pa želim iz srea rešitev iz te sužnosti. Anica, Vi ste res obhudovalja vredna, da bi Vam Bog povrnil Vašo požrtvovalnost; upam, da Vam je baronica v onoroki določila primeren legat. Črez nekaj ur se zonet vrnem. Na svilenje torej! Pošijem Vam tudi usmilenko, da ne bočete sama to noč; nadalje pa zahtevam kot zdravnik, da vsaj za nekaj ur ležete k počitku; Bog ve, kaj še pride prihodnje dni in vi ste spanja in počitka potrebni; bojim se le, da nam še zbožite.“

(Konec prihodnjic.)

Utrinki iz Lurda.

(Konec.)

K sklepu je škof dvignil Bernardkin rožnivenec: „Ne morem ga pogledati, da bi se mi ne krčilo ginjenja srce! To je priča, evo ga! Rožnivenec je Bernardkin, ki ga je gledala Marija brez dvoma z ljubeznijo v rokah nežne in pobožne iz-

voljenke. In kaj nam pove ta priča? Prosi! Idi k Jezusu po Mariji, po rožnem vencu, to je prava pot v nebesa!"

Pri procesiji s presv. Rešnjim telesom so na obeh straneh trga bile tri dolge vrste bolnikov. Kako glasno in zaupljivo je donelo: „Gospod, ako hočeš, me lahko ozdraviš! Ti si vstajenje in življenje! Gospod, ta, ki ga ljubiš, je bolan!“ Kakor mogočen vihar je odmevalo od množice: „Gospod, daj da hodim! Gospod, daj da slišim! Gospod, daj da vidim!“ Kdo popiše vihar, ki je nastal, ko se na klic: „Ti si življenje in vstajenje!“ eden izmed težko bolnih dvigne ozdravljen! Se glasneje so kipele kliči: „Hozana Sinu Davidovemu! Zanesi nam, o Gospod!“

V petih dnevih „narodnega romanja“ se je na zdravniškem uradu vpisalo 23 ozdravljenj. Trije so ozdraveli med procesijo s svetim Rešnjim telesom.

To je pač veseli glas iz sicer tako nesrečne Francije!

Glej, krščanska mladina, tako Bog daje na znanje, da je, da biva resnično, da so v silno nesrečni zmoti, ki ga tajijo. Pa ni dovolj, da v Boga veruješ. Bog je Gospod, ti moraš biti njegov služabnik! In to ni težko, to ni hudo, saj je tako dober, ljubezniv in usmiljen Gospodar, da bi res moral imeti srce iz kamna, če bi ga ne ljubil, ne ubogal. Torej glej, da mu ostaneš zvest v srcu in v dejanju!

O. Š.

Cerkvene zadeve.

Duhovniške vesti. Veleč. g. kn.-šk. duh. svetovalec in župnik v Šmarju, Ivan Bohanec, je imenovan za šmarnskega dekana. Župnijo Skale v Šaleški dolini je dobil č. g. Janez Rotner, župnik v Pamečah. V pokoj sta stopila č. gg. Vincenc Kolar, provizor v Reki in Franc Škorjanc, župnik na Gornjskem. Prestavljena sta č. gg. Mihael Kristovič k Sv. Juriju ob Ščavnici in Jakob Košak k Veliki nedelji. V začasni pokoj je stopil č. g. Jožef Korosak, kaplan pri Svetinjah.

Duhovne vaje za mladeniče pri Sv. Jožetu nad Celjem se letos začnejo 16. novembra, to je v ponedeljek zvečer.

Dva slovenska frančiškana na univerzi. Slovenska frančiškanska provincija je poslala dva svoja udeležence na univerzo v Friburg v Švici, da se tam posvetita višjim bogoslovskim študijam. To sta prečast. P. Hugo Bren, ki je izvršil svoje študije v Gorici, in pa štajerski rojak preč. P. Hadrijan Kokol od Sv. Barbare v Halozah, ki je dokončal bogoslovje tu v Mariboru. Obema mladima gospodoma želimo pri študiju obilo blagoslova!

Duhovna gredica. Janez Duns Skot. Pretečenega 8. novembra so obhajali sinovi sv. Frančiška šeststoletnico smrti najslavnjšega in najbolj učnega frančiškana Janeza Duns Skota. O njegovem življenju vemo sicer malo, a svet ga pozna, ga občuduje vsled njegovih mnogih in učenih spisov. Ker so zgodovinski zapiski o njem tako redki in pomanjkljivi, je bil to že večkrat vzrok, da so se razbili poskusi, mu priboriti svetniško čast. A to se bo zgodilo mprebiti že v kratkem; kajti vse priprave in preiskave so že v teku. — Čegav je Skot? Angleži, Irci in Šoti ga hočejo imeti. Naj je teh ali onih, to je gotovo, bil je frančiškan in največji zagovornik Marijinega brezmad. Spočetja. Rodil se je skoraj gotovo l. 1274., kakor poročajo frančiškanski sloveči zgodovinar P. Luka Wadding. Iz njegovih mladih let vemo le to, da je prav goreče in po otroško častil Marijo, ki mu je gotovo tudi izprosila milost redovnega poklica. Izročilo nam pravi, da sta nekoč dva mimo njegove rojstne hiše idoča frančiškana spoznala v njem bistrega mladeniča in ga z očetovim privoljenjem pripeljala v samostan. Predstojniki so ga poslali na visoko šolo v Oksford na Angleškem. Tu je s 23. letom dokončal svoje študije in dobil takoj mesto univerzitetnega profesorja za bogoslovne vede. Zatopil se je v svoje študije in se začel z vso vne- mo potegovati za čast Brezmadžene. Veliko je imel v tem boju nasprotnikov, a vse je sijajno zavrnil. Zmagal je, in zmaga mu je priborila častni naslov „doctor subtilis“ .. j. bistroumni doktor. Iz Oksforda so ga poklicali leta 1301. na univerzo v Paris, odtod pa l. 1308. v Kolin ob Renu. Ko je dobil poziv, je bil ravno s svojimi učenci zunaj mesta in takoj se je podal na pot, še poslovil se ni od sobratov. Ko

so se njegovemu ravnanju učenci čudili, jim je rekel znamenite besede: „Generalni minister mi zapoveduje iti v Kolin, ne pa v samostan brate pozdravit!“ A tu je nenadoma umrl dne 8. nov. 1308. Ker je tako naglo in tako mlad umrl, so se glede njegove smrti raznesle med svet čudne novice, češ, da so ga živega pokopali ali pa da so ga njegovi nasprotniki zastrupili in druge! Umrl je navadne smrti po kratki bolezn. Pokopali so ga v kolinski frančiškanski cerkvi, ker še sedaj čaka poveljevanja na zemlji, katero že v nebesih brez dvojbe uživa! C.

Razno blago.

Pohišstvo poliramo. Z drobnim peskom zdrgnemo olje, ki je izstopilo iz lesa, da je gladek, potem raztopimo šelak v špiritu, pripravimo žoge iz suknenih in platnenih krp in je namočimo v raztopino in drgnemo pohišstvo.

Ako imaš črva na prstu, ozdraviš ga najhitreje z mažo, katero sama lahko narediš. Vzemi rumenega voska in laškega olja, vsakega po 9 dkg in raztopi oboje na slabem ognju. Mešaj in prilivaj Pernbalzama po priliki 1 dkg, dokler se ne ohladi in ne strli. Ako s to mažo na debelo namažeš bolni prst, vzame bolečino in hitro dozori. Ta mast je tudi za druge bolečine in ture jako dobra.

Ako boli zob, grlo, kogar vije krč, ali hudo bide srce, drži roke 15 do 20 minut v vroči vodi, kakor le mogoče zdržati, gotovo pomaga.

Zlato verižico najlepše osnažiš, ako jo vržeš v steklenico tople vode ter prideneš malo nastrganega mila in žganega apna. Stresaj steklenico eno minuto, vzemi verižico ven, splahni jo v čisti vodi in posuši. Svetila se bo, kakor nova.

Razpoke na peči. Po zimi nas večkrat neprijetno iznenadijo razpoke na peči; kadti se nam v sobo in smrdi. Zamažemo z glino, pa kmalu je razpoka kot poprej. Ako vzamemo pepela iz samih drv in ga presejemo in ravno toliko presejane, zdrobljene gline ter zmešamo z soljo, potem namočimo v vodo da je kakor testo ter s tem zamažemo razpoke, ne bo treba kmalu ponavljati, ker ta lep ne razpoka in se zelo strdi. Peč mora biti hladna, ko jo zamažemo.

Smešnice. Gvera jemi je. Sam Bog te je prineso prijatelj, daj da mi ognja! Rad bi več kadijo pa sen čuma „špice“ pozabjo. To maš! Hempa, kaj bon s praznim meheron, meher man san, pa še punega. Jas sen tudi tebe včera za tobak prosa, pa si mi špice pomudja, dnes pa si ti ali z meheron prižgi!

Na sproftlje sta prišla mladi gospod pa gospa vün z mesta na deželo. Hočila sta kre ene šume, ge ie puno vijolie cvelo. Z vekin veselion si je je gospa trgala, te pa je rekla: Ka ne Peri, kak je na deželi lüštno, zakaj neđejo ljudje na deželi mest zidati!

Uzanka. Nahaja se v vsaki steklenici vina in v vsakem vrčku piva. Če piješ kavo ali čaj, povsod je zraven. Tudi v kruhu in mesu ga ne manjka. Vedno stane pri tebi in se tudi peče s teboi. Hočisi po železnici ali po parobrodu. Lovec, ako vstrelj zajca ali drugo divjačino, vstrelj tudi njeга. Leži na tvojem posestvu liki mora in pomnoži tvoje dožge. A tudi močen špirit ga ni v stanu usmrtiti, temveč je ravno nasprotno: čim močnejši je špirit, tem več ga je v njem. V sladkorju ga je grozno dosti in tudi sol je vsa prenežena z njim. Ako vzameš v roke častopis tudi tam naketiš na njega. Torej, kaj je to?

Besedna zastavica.

(Priobčil F. F. pri Sv. Juriju ob Ščavnici).

	a	a								soglasnik	
	a	a	a							strupena žival	
	a	a	a	a	a					okraj na Kranjskem	
	a	c	č	č	d	e	e			družtvenik	
	e	e	e	e	f	g	g	i	i	kralj v Evropi	
i	i	i	i	j	k	k	k	k	l	m	menihi
	n	n	n	n	n	p	r	r	r		država v Ameriki
	r	r	r	r	s	s	s				ptiček
	s	š	t	t	t						grški otok
	t	t	v								rastlina
	v										samoglasnik.

Ako se črke prav razvrstijo, se bere po sredi od zgoraj na vzdol ime neke poučne knjige, ki jo je izdala Mohorjeva družba.

Pojasnila o inseratih daje

upravnitvo le tistim, ki priložijo vprašanja znamko za 10 v.
Vsaka beseda stane 3 vin.

Franc Divjak

slikar in pleskar v Mariboru
kupnijska ulica št. 7
se priporoča č. duhovščini in
slavnemu občinstvu v izvrše-
vanje najširšega in prostej-
šega slikarstva in pleskarstva
po zadovoljni ceni.

Požor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, ka-
tero izvršujem že čez 25 let, poar-
žile iznajti najboljše sredstvo za
rast las, t. j.

Kapllor št. 11.

Isti čeluje, da postanejo lasi gosti,
dolgi in odstranjujejo prhljaj (lus-
kine) na glavi. Cena (franko na
vsako pošto) je: eden lončič 3 K
80 v, dva lončka 8 K. Treba, da
si vsaka obitalj naroči. Prosim, da
se naroči same od mene pod naslo-
vom: P. Jurišić, lekarnar, Pakrac
Slavonija. Denar se pošlje naprej
ali s poštnim povzetjem.

Uro z verižico

33 za samo K 3.23

dobi vsak krasno remontoir žepno
uro, glorijsko-arebro, sistem Roskopf
patent 36 ur natanko idoča, za
kar se tri leta jsmči, s pozlačeno
primerno oklepno verižico za sa-
mo K 3.23. Tri komadi z veriži-
cami K 9.40. Pošilja po poštnem
povzetju tovarna švicarskih ur
L. Zweig, Krakov (Avst.) 56.

Samo K 3.40,

stane ta pri-
stna ŠVICAR-
SKA System
Roskopf Pa-
tent Anker re-
montoir ura z
masivnim so-
lidnim anti-
magnetičnim anker kolesjem s
pozlačeno krono in locnom,
pristno kovinsko številčnico v
niklastem okrovu s šarniranim
pokrovom, natanko uravnana
z dveletnim jamstvom s čno
pozlačeno ali posrebrnjeno ve-
rižico
komad K 3.40,
dva komada K 6.50
Noben riziko! Se menja ali
pa se vrne denar. Pošlje se po
povzetju ali če se pošlje zae-
sek naprej 35
Kapellner & Holzer,
Krakov,
Diebtlsgasse 68/98. Ilustrirani
ceniki zastoj in poštne prosto.

Za bolne! Za trpeče! Za zdrave!

V še tako trdovratnih in zastarelih slučajih kakor: revma,
protin, živčne bolezni, glavo in zobobol, bolečine v
hrbtu in mišicah, bodljaji, trganje v udih, negobel, otek-
line, hvalijo splošno na mnogih stikih praktično
poskušeno, od okoli 1000 zdravnikov priporočeno sred-
stvo, ki takoj prežene bolečine, namreč

Icthyomentol

pat. v vseh državah. Mnogokrat obdarovano. Učinek ne-
dosežen! Vsepeh učarujoči! Nad 15.000 zahval. — Pošilja
samo: Kem laboratorij lekarnarja S. Edelmann v Boho-
rodcazu (via Lvov) oddelek 35. Poštne prosto od pet
steklenic naprej, če se pošlje K 6., proti povzetju 20
vin. več 10, steklenic franko K 10.—, 25 steklenic franko K 23.—, 27

Obstaneek trgovine od leta 1850.

Zahtevajte

zastoj da se Vam pošlje ilustrovani
cenik z nad 200 slikami.

- Št. 0. Nikelnasta ali jeklena re-
montoir-ura 30 ur tekoča K 3.50
Roskopf " 5.—
- Št. 2. Nikel-anker-remontoir (re-
gulator) " 8.—
Srebrna " 12.—
Srebrna s tremi pokrovi " 8.—
- Št. 24. Nikel-anker-remontoir „Tu-
la“ s tremi močnimi srebr-
nimi pokrovi " 8.—
- Št. 34. Srebrna damska rem.-ura " 6.—
- Št. 11. Srebrna remontoir-ura za
gospode " 6.60
- Št. 18. Srebrna anker ura, 15 kam-
nov " 10.—
Ista z dvojnimi pokrovom " 12.10
- Št. 102. Budilka z dnevnikom " 8.—
- Št. 107. Kuhinjska ura " 8.40

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti
polni svoti nazaj.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila na-
: : : : : tančno, vestno in jako ceno. : : : : :

Th. Fehrenbach,

34 Največja tovarniška zaloga ur
Maribor, Gosposka ul. 26. : : Filialka, Dravska ul. 2.

Ustanovlj. l. 1885.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovej-
šimi orkami oskrbljena, prevzame
vsa v njo stroko spadajoča dela, ka-
kor: vsakovrstne formulare, poobla-
stila, dolžna pisma, tabele, blan-
kete, ekspanzarje, pobetnica itd.

Za trgovce: cenike, okrožnice,
letake, lepake, račune, pisma,
kuverte z naslovom, dopisnice itd.

Za razne korporacije in društva:
pravila, letna poročila, pristop-
nice za člano, vabila na veselice
: : : : : l. t. d. : : : : :

Koroška cesta št. 5.

Ljudska hranil. in posojilnica

v Celju

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo)

v lastni hiši: „Hotel pri B lem volu“ (Terschek)
Graška ulica 9, I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obre-
stujejo s 4 1/2% obrestmi. — Posojila se dajejo le članom
na vknjižbo pri posestvih proti 5% in 5 1/2% in na osebni
kredit proti 6% obrestovanju.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se
brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dnevi so vsak torek
in petek od 8—11 ure dopoldne in od 3—6 popoldne. 8

Izvrstni molitveniki

SO:

- Herg. Venec pobožnih molitev in
sv. pesmi . . . K 3.50
- Rozman, Dekliške bukvice „ 3.—
- Venec svetih pesmi . . . „ 2.—
- Prijatelj otroški . . . „ 40
- Sv. Opravilo „ 1.35

Vsi ti molitveniki se dobijo
tudi v zlati obrezi in stanejo
potem okoli 50 vinarjev več.
Poštnina znaša 20—30 vin.
za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila
v Mariboru.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivoga, puljenega K 2.—, pol belega K 2.80, belega K 4.—, prima
perje mehkega kakor puh K 6.—, veleprima oglajenega najboljše vrste
K 8.—, mehkega perja (puha) sivoga K 6.—, belega K 10.—, prsnega
puha K 12.—, od 5 kg naprej poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga),
pernica, velikost 170 X 116 cm z dvema zglavnicama, te dve 80 X 58 cm,
zadosti napolnjeno, z novim, sivim očičenim, košatim in stanovitnim
perjem K 16.—, napol mana K 20.—, maha K 24.—, pernica sama K 12.—,
14.—, 16.—, zglavnica K 3.—, 3.50, 4.—, razpošilja po povzetju, zavojnina
898 zastoj, od K 10.— naprej poštne prosto

Maks Berger v Dešenico štev. 235, Šumava.
Kar ne ugaja, se zameni ali pošlje denar nazaj. Ceniki zastoj in pošt. prosto.